

Confessions d'un ex-proxeneta

La passió segons l'Apatxe

A. G. té avui 47 anys, però ha begut la vida tan a fons que pareix que n'haja fet un miler. Als setze anys era segrestat per una vella meretriu que el tenia de joguina. Temps després, era ell mateix qui jugava dur amb prostitutes, sota el malnom de l'Apatxe.

Quan A. G. era un nen, una vella gitana que havia perdut un ull a les mans d'un marit gelós, li va llegir la bonaventura. "Tindràs una existència de boigs. La línia de la vida és plena d'àngels i dimonis. I la de l'amor no existeix. Alerta, xiquet!" El petit se la va mirar i decidí de no pagar-li, perquè no se sentia satisfet de la resposta de la pitonissa. Es gastà els diners en uns caramels i es dedicà a somniar amb la roda de la Fortuna. Quin arcà del Tarot marcaria el seu esdenidor? Potser el Penjat? O els Amants? Quaranta anys després, un A. G. ja experimentat en sap la resposta: totes i cadascuna de les cartes de la baralla ocultista s'han vist representades en una existència eixelebrada i èbria, desbordant de llamps i trons. Si la vida és una malaltia terminal que es transmet via sexe, ell coneix tots els virus que la conformen. Encara més, durant algun temps ell mateix fou un germen. Un virus anomenat Apatxe que tenia com a tòtem els ferotges homes llop de les estepes, i que es peixia de dones. Però el proxenetisme és només una dels fulls que il·lustren el dietari d'aquest personatge. Abans, havia tallat els cabells de les indígenes amazòniques per vendre'ls als gitanos que els transportaven fins als nostres ports. Va comerciar amb ultramar i recorregué tot Sud-amèrica. Avui recorda tots els segons viscuts i reflexiona sobre uns anys tèrbols que encara el perseguen.

A. G. comercia ara amb tèxtils i viu a casa amb la dona i tres filles. És un home integrat dins l'engranatge del sistema i guanya diners. Sobre el cos, duu símbols de les estranyes tribulacions passades en anys de joventut. Són signes d'una intensitat pretèrita: or abundant penjat del coll, emblema dels homes de la seua ètnia (gitana). Un collar amb el cap d'una antiga regina brasilera amb ulls de robí que va comprar quan vivia al Brasil i tractava amb indis. Un anell mecànic que s'obre —com el que llueix a les lle-

gendes Lucrècia Borja per a guardar-hi el verí— amb efluis que invoquen un passat pelegrí prop de la Terra del Foc. Així, doncs, aquest ex-proxeneta, ens brinda uns relats perillosos, colpidors i de vegades cruels, en un soliloqui que recull històries de bordells i whisqueries, de sexe i borratxeres, d'alçades i caigudes. Una viatge iniciàtic als abismes d'un antic vividor.

LES PRIMERES FUGIDES

Els ulls perduts del narrador queden perduts cercant la primera memòria, la gènesi. La troba per fi i fila, llavors, paraules apressades.

"Vaig nàixer en un poblet de Conca en 1945, quan acabava la Gran Guerra. La meua era de les poques famílies gitanes integrada en el si de la cultura paia d'aleshores. Mon pare era un home recte, més que un pal, i tan de dretes com pugues imaginar. Era tractant de bestiar i això donava uns diners que compraven el respecte tan fàcilment com avui. Comencí a estudiar, com els meus germans, en una escola rural, i després en el col·legi dels salesians. Aquí vaig cursar fins a l'equivalent del BUP d'avui. Fou aleshores quan mon pare, amb la connivència d'un amic capità de la Guàrdia Civil i el rector del poble, decidí que seria molt bonic, i vestiria molt, tenir un fill rector. I va intentar per tots els mitjans que jo ingressara en un seminari. A mi em feia terror la idea, i ja comencí a plantejar-me la idea de fugir de casa. Aleshores, una xica jove, cosina llunyana meua, venia a ma casa per ajudar ma mare en les faenes de casa. Aquella xiqueta, morena i dolça, i jo tinguérem relacions i va quedar embarassada. Quan mon pare se'n va assabentar, s'alliberaren totes les fúries de l'infern. Veia allunyar-se l'esperança de veure'm seminarista. A més, la nena era gitana, de manera que l'ofensa era major, perquè una gitana ha de guardar-se verge fins al matrimoni, sobretot en

aquella època. I a més, érem família. El pare em digué que havia de complir com un home i que havia de casar-me. Jo tenia 15 anys i molt poques ganas d'assumir compromisos d'aquells. I vaig fugir amb mil pessetes a Barcelona, on havia sentit que hi havia un port ple de vida i unes naus que t'allunyaven de tot mal".

"Arribí a la Barcelona dels 60 sense conèixer ningú. La primera vegada que viu la Mediterrània em semblà una gran bassa de sang, no sé per què. Potser el meu estat d'ànim o la llum del crepuscle ajudaren a fer-me aquesta impressió que em semblà un presagi tenebrós. De totes maneres, els meus ossos anaren a caure en el barri xinès de la ciutat. Hi vaig conèixer una vella prostituta que s'encapritxà de mi. Em principi, les seues atencions ja m'anaven bé, jo era molt jove i anava perdut, i les seues manyagueries mig de mare, mig d'amant, em sorprenien. Però la truita es capgirà, i aquella dona que em vestia, alimentava i compartia el cos amb mi, començà a no deixar-me eixir del pis, si no era amb ella. Quan se n'anava a treballar, tancava la porta desmanegada de casa, i jo em quedava dintre, com un fidel mastí esperant la recompensa. Només eixia quan ella decidia de gastar-se els diners en una bona gresca per a tots dos. Aquell fou el primer contacte que vaig tenir amb una dona fora del meu entorn immediat. I el primer amb la prostitució. Quan vaig poder, deixí aquella dona, les seues carícies interessades i la seua atenció dominadora. Volia fugir de la meua protectora i estar com més lluny de mon pare millor. Així, doncs, entrí a treballar de rentaplats en una nau italiana que feia rumb a l'Argentina, terra on podies fer molts diners, com en tot Sud-amèrica".

En aquest punt del discurs, A. G. es trau de la butxaca un aparell semblant al que utilitzava Dennis Hooper en aquell malson cinematogràfic anomenat *Blue Velvet*: un petit aspirador bucal per eliminar l'ofec

causat per l'asma. A mesura que va aspirant la mascareta recobra forces el narrador per a aviar la turbulència de la seua biografia. El nostre personatge emplena el seu ventre prominent amb grans quantitats d'aigua amb bicarbonat. En altre temps, el seu estómac havia entomat milers de gots de whisky, hectolitres de desenfrenament. Ara, és la calma que segueix a la tempesta, que regna en els seus castigats budells.

TERRES LLUNYANES I CONTACTE DIRECTE

"Després d'un mes de viatge, sentia l'Argentina com un cos immens que se m'oferia, un territori pràcticament verge, no assolat per les guerres europees. Em vaig endinsar en tot de treballs servils fins que vaig conèixer Angelita, una dona amb la pell torrada pel sol dels balnearis que em doblava l'edat i que em presentà membres de la societat benestant del país. Ens casàrem i passí a formar part del seu cercle. Això, entre altres coses, em va permetre de conèixer l'encís dels clubs, el ball i la nit, des d'una òptica diferent a la d'abans, des d'una posició millor. Recorde que freqüentava la companyia de gitanos argentins que es venien les dones entre ells. El preu variava segons que fóra fadrina, vídua o separada, i segons la seua bellesa. Era un negoci entre famílies, semblant al que s'ha practicat a la Xina durant segles".

"Recorreguí tot Sud-amèrica, després de separar-me d'Angelita, i m'establí al Brasil, on era senzill de fer uns guanys comerciant amb els indis. Amb motores, molts immigrants recorriem l'Amazones canviant a les índies peces de roba per la cabellera; és a dir, perquè se la deixaren tallar. Després, aquesta cabellera, densa i negra com la nit, es pagava a 8.000 pessetes el quilo i es revenia a Barcelona per a fer perruques o postissos. Seguidament, torní al país, per-

què em vaig quedar sense teixit per a comerciar i feia anys que no sabia res de la família. Imaginava que mon pare ja hauria deixat les seues fúries i tot estaria tranquil. Però em trobí un panorama ben cru: la cosina, que jo havia deixat embarassada, havia parit una nena deficient mental. I mon pare, que havia arrecerat la neboda, estava més decidit que mai perquè em casara i restablira l'honor de la família. I per fi, vaig entrar en el matrimoni i ens traslladàrem a València amb els pares. Jo treballava tant comerciant amb Venèçuela i Guatemala com amb València. Guanyava i desfeia enormes sumes de diners; es podia fer tranquil·lament perquè pareixia que brotaven dels arbres. Però jo em sentia tranquil, assentat, amb ganes de tenir una conducta plàcida. I la meua senyora quedà prenyada de nou i tornàrem a ser pares. Tinguérem una altra nena, també deficient mental. El colp fou tan enorme que vaig decidir d'anar-me'n, de fugir sense retorn. Però no vaig canviar de continent, sinó de conducta. Em convertí, durant els anys més bruts de la meua vida, en 'l'Apatxe'".

ELS HOMES DE MÓN

A. G., amb la boca seca per les confessions, s'empassa l'aigua com si fóra benèdida, fent gestos de purificació a cada glop. Diu que sempre que ha de parlar de la negror viscuda, se li resseca la gola. I diu també que són necessaris anys de penitència per a oblidar el seu protagonisme en l'inframón de les whiskeries dels 70. "La València de fa vint anys era plena de *puti-clubs* i whiskeries. Si algú volia diversió o tastar a fons una dona, no tenia altre remei que acudir en un lloc així, perquè, en la superfície, en el món diürn del franquisme, per a fer un petó a una xica havies de tenir vist-i-plau papal. Era una societat missaire, plena de recels, permissiva, per regla general, amb la prostitució, perquè no la veia com un vici o una cosa denigrant, sinó com un joc no del tot brut que donava diners. Rics i pobres s'ajuntaven als mateixos clubs, perquè no hi havia altra oferta. Fou l'època daurada de les whiskeries. Durant aquell període, jo no podia fer-me a la idea de tenir dues filles mentalment deficients. No ho assumia, en dava la culpa a Déu i al món, i comencí a eixir constantment de nit. Estava tan deprimit i m'era tot tan igual que només em trobava a pler quan oblidava la meua verdadera realitat. Per això, anava construint-me'n un altra. A casa no teníem cap problema de diners perquè havíem aconseguit un petit negoci amb els meus germans que

ens solucionava els problemes monetaris. Així, doncs, de nits nedava en alcohol i gastava sense pensar en els clubs de cambres més de moda. En una d'aquelles nits d'oblit i borratxeres, coneguí una jove prostituta que havia deixat feia poc el correccional. Ens enrotllàrem i ella començà a comprar-me vestits, rellotges, sabates, com si fóra un marquès. Fins i tot va llogar un apartament millor que el que jo tenia i el va posar a la meua disposició, amb la condició que sempre em quedara amb ella. Sense adonar-me'n del tot, acabí administrant-li els diners i els béns, completament. Era una cosa que jo no havia buscat, ni necessitava, però l'acceptí. Em sentia molt important, l'home més important, capaç de ser complimentat per una dona a nivell total. Al mateix temps, també em vaig enredar amb una altra dona, Pepi, ferotgement bella, que m'encengué l'ànima. Aquesta havia fugit d'una llar destrossada, on son pare abusava d'ella habitualment. Es véu abocada en l'univers de la prostitució per a poder sobreviure, i es féu un nom dintre el negoci. Quan ens coneguérem, ella mateixa començà també a tractar-me com, en el món exterior a aquell cercle, tractaven els homes a les dones: amb regals, donant-me diners, amb llagoteries... Freqüentant aquest ambient veia normal aquestes històries i, igual que feia amb l'altra, controlava el fruit de les nits de treball de Pepi. A poc a poc esdevinguí un 'home de món', en l'argot de la prostitució, que tenia algunes dones treballant per a ell".

"Totes sabien que era casat, i ho acceptaven, i algunes coneixien l'existència de les altres. En aquells dies, els proxenetes de club eren els senyorets, comparats amb els macarrons de carrer, que vivien de dones que treballaven al carrer, que eren l'escòria. I entre els professionals existia respecte, es delimitava el territori: jo no tocava les dones dels altres, ni provava de convèncer-les que deixaren de treballar per als altres i emportar-me-les. I al contrari, evidentment. Era un pacte que es mantenia. El que passa és que per a fer-te digne d'aquest respecte, havies de demostrar que eres prou fort, com en la jungla. I en aquells temps, una volta endinsat en l'ambient, demostrí més d'una vegada que era suficientment boig com per a controlar una part del pastís. Per exemple, a València hi havia una pobra marfanta de club que es deia Maria *la Boja*, que era pràcticament esquizofrènica. Ningú no s'atrevia a endur-se-la al seu corral, perquè costava molts problemes. Uns macarrons feren una aposta per demostrar qui era home per

a domar-la. L'únic que ho va aconseguir vaig ser jo, apallissant-la en públic i amenaçant-la de mort si no es decidia a treballar per a mi. En una altra ocasió, dues de les quatre xiques que treballaven per a mi a València, Castelló i Sant Carles de la Ràpita, es barallaren en la pista d'una sala de ball, i haguí de pegar-les amb un cinturó davant els altres macarrons, perquè, si no, desapareixeria el respecte que tots em tenien. Aquest mereixement, me l'havia guanyat fent actes irresponsables, propis del més pur camorrisme: una vegada, amb una pistola de salva, vaig expulsar tot el personal d'un bar; en una altra ocasió, amb unes tisores marquí el rostre de dos *macarrons* borratxos que volien llevar-me una dona; també em barallí amb navalla moltes vegades, etc. Tot sense importar-me de veres els resultats últims de les confrontacions, perquè la depressió nerviosa que tenia per allò de les filles feia que em fóra igual viure o no. No tenia por de morir, perquè la meua vida ja era com ser mort. Donava diners a la meua dona i estava setmanes sense passar per casa, amb l'excusa dels viatges de negocis. Fou aleshores que els homes de món em posaren el malnom de l'Apatxe, perquè portava una cabellera llarga i cridava molt fort quan lluitava amb dents i ungles".

LES NITS SALVATGES

A. G. es disposa a contar la part última dels seus records, i ho fa entre la cortina creada pel fum de les cigarretes consumides a cada frase, a cada paraula. Declara que, com la Magdalena de Proust, el fum abundant el transporta a les nits salvatges, on el fum anava acompanyat de violència. "Per a ser macarró, has de prescindir de moltes coses. Una d'elles és d'escrúpols i d'entranyes. El macarró no naix, es fa, i qui diga el contrari no sap de què parla. L'ambient en què es mou el degrada més i més, fins a convertir-lo en un trinxa bergant, capaç de matar per una mala mirada. Ha d'estar disposat a trencar la cara d'una dona simplement perquè els altres *macarrons* te'n consideren capaç, que tens prou collons i l'esperit tan dur com per a tractar a puntellades una dona que et manté perquè vol, perquè li rota; que podria ser rica i t'ho dona tot a tu".

"Molts macarrons dels que coneixia, s'especialitzaven a convertir a la prostitució jovenetes, diguem-ne, normals, que es dedicaven a altres coses. Generalment, eren nenes que havien passat pel correccional de menors i havien tingut un vida conflictiva i fosca. Els feien creure al prin-

“Per fer-te digne del respecte dels altres proxenetes, has de demostrar que eres prou fort, com en la jungla”.

RAFA GIL

cipi que estaven enamorats d'elles, es gastaven molts diners en nits en què no faltava cap detall, i després, quan ja la xica estava penjada pel rufià, es feien les víctimes: que si m'he quedat sense diners, que si m'he arruïnat per tal o tal cosa, etc. Les convencien perquè es prostituïren per un temps, per a ajudar el macarró a eixir del mal pas. Una vegada enganxades, les anaven embolicant perquè ho feren perpètuament. Era rara la vegada que fallaven el tir, perquè hi ha un miler de maneres d'engalipar una dona perquè caiga en aquest submón. Jo no em dedicava a això, ho trobava massa fort. Preferia convèncer les prostitutes que anaven soles i que m'interessava que treballaren per a mi. El mètode era paregut al que he dit abans: els prestaves les màximes atencions i els oferies bones gresques, i després els demanaves que treballaren per a tu per necessitats econòmiques. A més, les havies de conquistar sentimentalment, tot i que alguns es basaven només en bones pallisses, en la por que inspiraven a les marfantes. Recorde especialment un macarró valencià que va atrapar una vegada una de les seues xiques ximplejant amb un cambrer. Anà cap a ella i, amb un ganivet, li tallà la cara en mil trossos i la deixà sense nas. Després, l'enrefilà al cambrer, com si fóra un animal, dient: ‘Mira el que has aconseguit. Ara és per a tu’. Aquest cambrer, després morí apunyalat per la prostituta desfigura-

da, per una història de gelosia.

Definitivament, allò que no es pot permetre de cap manera un macarró és la por. En una atmosfera de feres com aquesta, no pots demostrar feblesa de cap mena. Entre nosaltres hi havia un codi d'honor primitiu, que ens evitava moltes baralles, perquè, per a ser tingut per un vertader home de món, havies de respectar aquestes regles, que incloïen de no traïr cap altre macarró, no furtar les dones que treballaven per als altres, etc. Però ningú no estava exempt d'enveges. A mi, m'atacaren un matí uns joves macarrons amb pistola, però no foren prou deicidits per a matar-me. Perquè matar no mates amb revòlvers, ni amb collons: mates com estimes, amb el cor. I has de tenir el cor fet aigua per a poder matar. Quedí ferit aquell dia, amb tres tirs a les cames, i és que, per sort, no foren prou durs per a disparar-me al cap”.

“El final d'aquella galàxia m'arribà poc després de la transició. Molts macarres havien fet fortuna entrant en les forces de la 26, un servei policíac franquista integrat per rufians i patibularis reclutats per a la causa. Els proxenetes estaven molt contents de formar part d'aquesta força d'ordre, perquè així creixia la seua prepotència i el seu poder i els era més fàcil de captar xiques. Però la bona posició dels macarrons desaparegué amb la transició i l'enduriment contra la prostitució. Però la cosa definitiva que ens desfèu el camí que

següem fou la droga. No poguí comprovar directament els seus efectes en aquell món, perquè m'havia retirat de l'ambient quan tinguí una nova filla, que nasqué perfectament sana, i em vaig conscienciar de les responsabilitats que havia deixat de costat. Ja feia temps que començava a fastiguejar-me la vida de nit, i torní de ple a unes ocupacions més ortodoxes. Amb la droga, amb l'apogeu de l'heroïna i la cocaïna, la majoria dels macarrons es convertiren en ionquis; i les prostitutes, igual. Aparegueren les màfies de la droga i les seues lleis bestials i despietades, amb mètodes molt més forts dels que mai hagueren somiat els macarrons dels anys 70. Els proxenetes d'aquella època que continuen en actiu i que han sobreviscut a les drogues, són vells patètics, consumits i superats pel temps. Relíquies marginals rebutjades tant per les prostitutes d'avui com per la societat en general. Fantasmes, en definitiva”.

Quan A. G. deixa de parlar, la pluja es despenja damunt seu. La tarda s'ha tomat negra i la tempesta és senyora de tot. Li mulla les cicatrius del tos i l'or que aflora pel coll d'una camisa, molt ben tinguda, com aquelles de fa dues dècades. Se'n torna sota els núvols que perboquen aigua, allunyant-se del passat, cap a casa, deixant que el seus anys carnisers es dissolguen en la boira.

Joan M. Oleaque